

Arbets- och företagsnämnden

Implementering av barnkonventionen

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Barnkonventionen blir svensk lag den 1 januari 2020. Arbets- och företagsnämndens verksamheter förbereder implementeringen av lagen bland annat genom utbildning i barnkonventionen, workshops för att utveckla arbetet med barnrättsfrågor, en gemensam arbetsgrupp och genom att ta fram mallar och checklistor för barnkonsekvensanalyser

Ärendet

I skrivelsen beskrivs arbetet med implementeringen av barnkonventionen inom arbets- och företagsnämndens verksamheter. I bilagan beskrivs Sveriges kommuner och landstings, SKLs framtagna implementeringsnycklar för uppföljning av arbetet med barns rättigheter.

Barnkonventionen blir svensk lag 2020

Riksdagen har beslutat att inkorporera konventionen om barnets rättigheter i svensk lag den 1 januari 2020. Det innebär att barnkonventionen blir likställd övriga svenska lagar. För att kartlägga hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med barnkonventionen har regeringen tillsatt en utredning.¹ Utredningen ska vara klar den 15 november 2020.

Utredaren, som skulle ha redovisat sitt betänkande i november 2019, har begärt och fått förlängning ett år och ska redovisa sin utredning i november 2020.

Regeringen har också utsett en person som ska ta fram en vägledning som ska hjälpa till med tolkning och tillämpning av konventionen. Vägledningen lämnades in i maj 2019 men har ännu inte publicerats.

Barnrättsarbetet inom arbets- och företagsnämndens verksamheter

På samma sätt som när Dataskyddsförordningen, GDPR, trädde i kraft och Nacka kommun i likhet med annan offentlig verksamhet genomförde ett stort arbete för att förbereda kommunens verksamhet för den nya lagstiftningen behöver nämndens verksamheter nu vara förberedda när barnkonventionen blir lag den 1 januari 2020.

¹ [Kartläggning av hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med barnkonventionen](#), Dir. 2018:20

I följande avsnitt ges en översiktlig beskrivning av påbörjat och planerat arbete för implementeringen av barnkonventionen inom arbets- och företagsnämndens verksamheter.

Organisation

En gemensam arbetsgrupp kommer att formos och en samordnande funktion inrättas för att arbeta med implementeringen av barnkonventionen inom nämndens verksamheter. En viktig del med det kommande arbetet blir att hitta former för barnkonsekvensanalyser i ärenden som rör ensamkommande barn, ekonomiskt bistånd för familjehushåll och arbetsmarknadsinsatser för vuxna med barn i hushållet.

Dokument

Under hösten pågår ett arbete med att ta fram checklistor för ansvariga handläggare inom nämndens verksamheter när det gäller vilka ärenden som bör uppmärksammas ur ett barnrättsperspektiv och på vilket sätt dessa ärenden ska hanteras. Mallar för barnkonsekvensanalyser ska också tas fram. Inom området flyktingmottagande kommer en särskild rutin för mottagande av nyanlända barn med funktionsnedsättning att tas fram.

Aktiviteter

Följande aktiviteter är genomförda eller planerade:

- Utbildningstillfälle för kommunens chefer
- En utbildning i barnkonventionen för samtliga medarbetare planeras
- Workshops på enhetsmöten under hösten om hur barnkonventionen kan implementeras i verksamheten
- Workshops i olika arbetsgrupper under hösten för att definiera i vilka ärenden det är viktigt att samverka mellan enheterna och genomföra barnkonsekvensanalyser
- Kontakter med sociala omsorgsprocessen har tagits för att upprätta samverkan vad gäller implementeringen av barnkonventionen och kompetensutveckling
- Utbildningstillfälle för arbets- och företagsnämndens ledamöter i samband med decembersammanträdet

Framgångsfaktorer

Arbetsmarknadsdirektören har gett arbets- och företagsnämndens verksamheter/enheter i uppdrag att arbeta med implementeringen av barnkonventionen. En samordnare för barnrättsfrågor och en arbetsgrupp för barnrättsfrågor kommer att tillsättas för att jobba gemensamt med utvecklingen av barnrättsarbetet. Samordnaren kommer att delta i SKLs observatörsnätverk för barnrättsfrågor för erfarenhetsutbyte och kunskapsinhämtning.

Utmaningar

En utmaning är att det inte finns någon övergripande styrning eller samordning på kommunnivå hur barnkonventionen ska implementeras eller hur arbetet med barnrättsfrågor ska följas upp. Därmed ställs det högre krav på arbets- och företagsnämndens verksamheter att ha goda kunskaper om barnrättsarbete, ha en aktiv omvärldsbevakning och att samverka med andra processer inom området.

Framtiden

Kontinuerlig kompetensutveckling krävs för att det ska ske en utveckling i barnrättsfrågor, bland annat kompetensutveckling i barnkonsekvensanalyser. Ett utvecklingsarbete behöver ske när det gäller hur barn ska komma till tals i nämndens verksamheter. Dessutom behöver kunskap om barns livsvillkor i Nacka inhämtas för att det ska vara möjligt att göra barnkonsekvensanalyser vid beslut av övergripande karaktär. Samverkan med andra processer i kommunen inom barnrättsområdet behöver initieras.

Åldersanpassad information om nämndens verksamheter på webben behöver tas fram för barn, gärna i samarbete med andra processer och med kommunikationsenheten.

Några exempel på andra kommuners arbete med att implementera barnkonventionen

Stockholms stads arbete för barns rättigheter

Stockholms stad har sedan 2015 en barnombudsman som tillsammans med stadens nämnder och bolagsstyrelser arbetar för att barns och ungas rättigheter enligt FN:s barnkonvention ska respekteras. Stockholm stads kommunfullmäktige antog 2017 ”Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad”.

Socialförvaltningen i Stockholms stad har också tagit fram ett stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten vilket också omfattar ekonomiskt bistånd. Materialet fokuserar på barnets rätt till delaktighet, barnkonsekvensanalyser och samverkan.

Sollentuna följer upp barnrättsarbetet i årliga barnbokslut

Sollentuna kommun följer upp hur kommunen arbetar med att tillgodose barnperspektivet och barnets rättigheter inom verksamheterna i så kallade barnbokslut.

Sundbybergs stads arbete med barnets rättigheter

I Sundbybergs stad finns ett barnrättsnätverk vars uppdrag är att vara ett samordnat stöd för det gemensamma och övergripande barnrättsarbetet i staden.

Haninge en av fem utvalda kommuner i Sverige i UNICEF:s pilotprojekt

Haninge kommun är en av fem utvalda kommuner i Sverige som medverkar i UNICEF:s pilotprojekt Barnrättskommun. Kommunstyrelsen beslutade i mål och budget 2017-2018 att särskilda insatser skulle göras för att intensifiera arbetet och implementera barnkonventionen så att det skulle genomsyra arbetet i hela kommunen.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med att implementera barnkonventionen kommer att innebära att resurser kommer att behöva omfördelas så att personal kan arbeta i en samordnad arbetsgrupp för barnrättsfrågor och på enhetsmöten och i arbetsgrupper. Dessutom kommer tid behöva läggas på kompetensutveckling i barnrättsfrågor och att ta fram checklistor och mallar för barnkonsekvensanalyser. Den uppskattade totala arbetstiden utslagen på samtliga medarbetare för nämndens båda enheter motsvarar en kostnad på cirka 150 000 kronor.

Konsekvenser för barn

Arbetet med att implementera barnkonventionen i arbets- och företagsnämndens verksamheter är ett viktigt steg för att förbättra möjligheten för barn i Nacka kommun att få sina rättigheter tillgodosedda.

Bilaga

1. SKLs implementeringsnycklar för barnrättsarbete i kommuner

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör

Jenny Rivas
Verksamhetsutvecklare
Etableringsenheten